

Inatsisartuni ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut

§36 naapertorlugu apeqqummut; nr. 2010-202, KALY_Aatsitassat, akissuteqaat

Inatsisartut suleriaasianni § 36, ihm. 1 naapertorlugu Inatsisartuni ilaasortaq Karl Lyberth (Siumut), misissuinissamut ákuersissutinik pigisaqartut sulisunik nunatsinni najugaqvissunik ilinniartitsisarnissamut pisussaaffeqarnerat pillugu matuma kinguliani allassimasutut Naalakkersuisunut apeqquteqarpoq:

20. oktober 2010
Sagsnr. 2010-026628

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisunut apeqqut:

Nunatsinni aatsitassarsornissamik uuliasiornissamillu suliffeqarfíit ákuersissutinik pigisaqartut nunatsinni najugaqvissunik pinngitsoornatik ilinniartitsisarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisunit piumasaqaateqartoqartarpa?

Piumasaqaateqartoqartarpat piumasaqaatit suut qanorlu imaqartut ingerlanneqarpat?

(Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut)

Tungavilersuut:

Suliffeqarfíit aatsitassanik uuliaqassutsimillu nunatsinni misissuinissaminut akuerineqartartut qujanartumik amerliartortuarsimapput.

Suliffeqarfíit aatsitassarsiorniarlutik uuliasiorniarluttillu nunatsinni ingerlatsisut sutigut tamatigut nunatsinnut iluaqutaanissaat qulakkeerniartuartariaqarparput, aamma nunatsinni najugaqartut assiginngitsutigut ilinniartinnissaat eqqarsaatigalugu.

Nunatsinni najugaqartut, minnerunngitsumik inuusuttut eqqarsaatigalugit, siunissami aatsitassarsiorfinni uuliasiornernilu sapinngisamik amerlasuut sulisuulernissaat anguiarlugu pingaauteqarluinnarpoq suliffeqarfínnut tamakkuningga ingerlatalinnut pinngitsoornatik ilinniartitsisarnissaannik piumasaqarnissaq.

Taamaattumik matumuuna paaserusuppara Naalakkersuisunit piumasaqaatigineqartarnersoq suliffeqarfíit aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlataqartut pinngitsoornatik nunatsinni najugaqartunit ilinniartitsisarnissaat pillugu.

Soorlu assersuutitut paaserusunnarpoq nunatta sineriaani uuliaqassutsimik misissuisoq Cairn Energi nunatsinni najugaqartunik ilinniartitsinissaanik qanoq piumasaqarfíngineqarsimanersoq.

Akissuteqaat:

Aallarniutigalugu apeqqummut pitsaasumut naleqquttumullu qujarusuppunga. Kalaallit Nunaanni uuliasiornерup aatsitassarsiornerullu ilippnarfiuneranut soqutiginninneq annertuvoq aammalu Kalaallit Nunaanni ukiuni kingulliunerusuni ikummatisiassanut taa-

matullu aatsitassanut tunngatillugu misissuinissamut akuersissutit amerleriarujussuarerat misigineqarpoq. Tamanna ilaatigut 2004-imiit aatsitassanut tunngatillugu periusissat aammalu 2003-imiit aamma 2005-imiit ikummatissiassanut tunngatillugu periusissat ma-litsigivaat.

Tassunga atatillugu aatsitassarsiornermi uuliasiornermilu ingerlatanut aningaasatigut atugassarititaasussat akuersissuteqarfingineqarput. Aningaasatigut atugassarititaasussanik toqqaanermi tunngaviusoq pingaaruteqartoq tassaasimavoq aningaasatigut atugassarititaasut ataatsimut katillugit, atugassarititaasusanut nunani allani suliffissuarnut ne-qeroorutigineqartunut naleqqiullutik unammillersinnaassuseqassasut.

Aatsitassarsiornermi suliassaqarfik inuussutissarsiutit ataavartussatut inerisarneqas-sasoq Naalakkersuisut anguniagaraat. Tamanna piujuartussatut aammalu sapinngisa-mik annertunerpaamik nunaqavissunik sulisussanik suliffeqarfinnillu kalaallinit pigineqar-tunik peqataatitsinikkut pissaaq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasaqaat pingaaruteqartoq tassaavoq aatsitassarsiorfiatileqatigilifflit:

- inuit naleqquttunik piginnaaneqartut innersuunneqarsinnaasimappata sulisussa-nik nunaqavissunik atuissasut, aamma
- suliffeqarfilt kalaallinit pigineqartut teknikkikkut aningaasaqarnikkullu unammil-lersinnaassuseqarsimappata atorneqassasut.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi nutaamik piumasaqaataasoq tassaavoq I-nuaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuineq, tassalu VSB-imut nassuaat, suliarineqartassasoq. Nassuaatip taassuma malitseqartinnerani inger-latseqatigilifflup, Naalakkersuisut kiisalu kommunit attuumassuteqartut akornanni IBA isumaqatigiissutigineqassaaq (Impact Benefit Agreement). Isumaqatigiissummi tassani nunaqavissunik sulisoqarnissaq aammalu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atui-nissaq qanoq annertutigissanersoq naammassineqarsinnaasunik piumasaqaateqarto-qassaaq. Isumaqatigiissummi tamatuma saniatigut ilaassaaq siunnerfiit taakkua qanoq illorluni anguneqassanersut pillugu pilersaarut. Ukiuni aggersuni IBA-mi isumaqatigiissu-tini siunertarineqarpoq nunaqavissunut tunngatillugu sulisussat, pilersuisussat aammalu ilinniartitaanermut suliniutit annertusiaartuaartinneqartassasut.

Taamaalilluni ingerlatseqatigilifflik pisussaaffilerneqartassaaq ukiut tamaasa nunaqavissunik sulisoqarnikkut kalaallinillu pilersuisoqarnikkut, taakkua naleqquttunik piginnaane-qalersimanerat ilutigalugu, atuinerminik annertusititsiartuaartassasoq. Sulisussanik i-ngerlatseqatigilifflillu piginnaanngorsaanissamut suliniuteqarnerit ilaat isumaqatigiissu-tini taakkunani aamma ilaatinneqarput, tassami ingerlatseqatigilifflit ilinniartitaanermut piginnaanngorsaanermullu peqataanissamik pisussaaffilerneqarsinnaammata.

Naalakkersuisut, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia aamma Kommuneqarfik Sermersooq tamanna tunngavigalugu 2010-imi uuliasiorluni ingerlatani nunaqavissunik peqataatitsinissaq pillugu Cairn-imut suleqatigilinnissamik isumaqatigiissuteqarput.

Isumaqatigiissut qillerinerup 2010-imi aasaanerani ingerlanneqarneranut qaammatinut sisamanut isumaqatigiissutaavoq aammalu isumaqatigiissummi ilaatigut tuluit oqaasiisa

pikkorissarfingeqarnissaannut ilinniarfisanullu 1,4 mio. koruunit miss. immikkoortinnejarpuit. Tamatuma saniatigut allassimavoq Cougar Helicopters siunissami suliaqartarnissat eqqarsaatigalugit Air Greenlandimi timmisartortartunik sisamanik sinerissap avataani timmisartortarnissamut ilinniartitsissasoq. Taamatultaq Arctic Base Supply (RAL) ingerlatseqatigiiffimmit tassannga sullississutnik arlalinnik pilersuinissamut isumaqati-giissuteqarfigineqarpoq.

Ukioq manna suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut teknikkikkut suliaqartuunissamut 15 mio. koruuningajannut isumaqatigiissuteqartoqareerpoq aammalu nioqqtissat kiffartuussissutilu nunaqavissunit pilersuutigineqartut nalingat 100 mio. koruunit sinnerlugit annertussuseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Septembarip qaammataata naalernerani Cairn-ip isumaqatigiissut malitseqartippaa, pilersuisunik suleqatigiisstillsuni katersuutsitsillsuni, tassani 2011-imi qillerinerni pisussanut pilersaarutit ingerlateqqinnejerneranni isumaqatigiissutit arlallit suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit neqeroorfingeqarsinnaasut saqqummiunneqarlutik. Siunneriuvoq isumaqatigiissutini kalaallit peqataanerat, piginnaanitsinnik inerisaanerput ilutigalugu ukumiit ukiumut annertusiartuaassasoq.

Maannakkorpiaq suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit arlallit isumaqatiginninniutigine-qarnissaat pilersaarutaavoq, suliaqarfisanut arlalinnut VSB-imik suliaqarnerup ingerlannejerner aallartereersimammatt; tamanna ilaatigut Angel Mining (Gold) A/S-imut Nalunami kuultisiorfimmut tunngatillugu aammalu Tanbreez Mining A/S-imut Narsap eqqaani Killavaat Alannguannut tunngatillugu atuuppoq.

Taamaalilluni nunaqavissunik ilinniartitsinissaq suliaqarfinnut ataasiakkaanut tunngatil-lugu piviusorsiortumik naleqqussakkamillu ingerlannejartussaq pillugu ataasiakkaani isumaqatigiissusiorqartarnissaanut piumasaqaateqartoqartarpooq.

Aatsitassarsiornermut Entreprenørinullu ilinniariup ingerlatseqatigiiffiillu akornanni i-ngerlaavartumik oqaloqatigiittarnerit, suliffissaaleqifflusussamut ilinniartitsisarnissaq pingitsoorniarlugu, ilinniartitaanerit atuarfiup neqeroorutigisartagaasa piffissamut naleq-quutunissaasa tulluartuunissaasalu qulakkeerneqarnissaannut pingaaruteqarluinnarput. Atuarfik aallartimmalli Fagudvalg-imik suliffissuarnit aammalu oqartussaasunit inuttaqartumik pilersitsisoqarsimavoq. Aammattaaq atuarfik aatsitassarsiorfiutileqatigiiffinnik arla-linnik ingerlaavartumik oqaloqateqartarpooq.

Taamatut oqaaseqarlunga neriuuppunga apeqqutitit akissuteqarfigisimassallugit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ove Karl Berthelsen